

Sygn. akt I NKRS 54/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Aleksander Stępkowski (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A.Z.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr (...)/2020 z dnia 28 października 2020 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na siedem z jedenastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 518, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 16 czerwca 2021 r.,

uchyla zaskarżoną uchwałę w części w punkcie drugim, w zakresie dotyczącym A.Z. i w tym zakresie przekazuje sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.

UZASADNIENIE

W dniu 21 stycznia 2021 r. A.Z. (Skarżący lub Odwołujący), na podstawie art. 44 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. 2019, poz. 84 ze zm. – dalej: u.KRS) zaskarżył uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2020 z dnia 28 października 2020 r. w przedmiocie

przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na siedem z jedenastu stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W., ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018, poz. 518, dalej: uchwała), w odniesieniu do pkt II., w zakresie, w jakim Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: KRS lub Rada) postanowiła nie przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W. kandydatury Skarżącego.

W odwołaniu Skarżący zarzucił uchwale naruszenie:

1. art. 33 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa z dnia 12 maja 2011 r. (Dz.U. Nr 126, poz. 714) poprzez:

1. dokonanie oceny kandydatury Odwołującego bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Krajowej Radzie Sądownictwa oraz dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z prawem, dowolny oraz sprzecznie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji Odwołującego, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów,

2. brak określenia i rozpatrzenia kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie,

3. brak porównania i omówienia ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe,

4. art. 42 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 u.KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały:

5. w sposób sprzeczny z prawem i budzący wątpliwości co do prawidłowości dokonanego wyboru,

6. w sposób uniemożliwiający poznanie motywów podjęcia uchwały, co uniemożliwia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że wniosek Odwołującego nie zasługuje na przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, pomimo że ocena kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, oceny ze studiów i z egzaminu zawodowego wskazują na to, że Odwołujący ma co najmniej tak samo dobre kwalifikacje jak rekomendowani kandydaci,

7. w sposób świadczący o dowolności wyboru;
8. w sposób uniemożliwiający jej kontrolę instancyjną, w szczególności przez brak wskazania, w jakim zakresie uznano kwalifikacje rekomendowanych kandydatów za wyższe i bardziej odpowiednie od kwalifikacji i doświadczenia Odwołującego;

9. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez błędną wykładnię tych przepisów, a w rezultacie ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania w zakresie warunków awansowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

W uzasadnieniu Skarżący obszernie przywołał orzecznictwo Sądu Najwyższego i szczegółowo odniósł się do treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały zwracając m.in. uwagę, że sporządzone zostało ono w sposób uniemożliwiający poznanie motywów jej podjęcia, że nie wynika z niego jakie - jednoznaczne i przejrzyste - kryteria były brane pod uwagę w procedurze nominacyjnej, w jakiej mierze i dlaczego spełniał je każdy z kandydatów, a w szczególności z jakich względów uznano, że kandydatura Odwołującego nie odpowiadała im w stopniu wystarczającym. Dokonał też zestawienia spełniania przez niego oraz pozostałych kandydatów poszczególnych kryteriów, wykazując że wszystkie kryteria spełniał w stopniu nie mniejszym niż pozostali kandydaci. Zauważył też, że był jednogłośnie rekomendowany przez zespół.

W piśmie z 8 lutego 2021 r. Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa sformułował odpowiedź na odwołanie wnosząc o oddalenie odwołania w całości, jako pozbawionego uzasadnionych podstaw.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

1. Ustawa o KRS w art. 44 ust. 1 przyznaje uczestnikowi postępowania kwalifikacyjnego możliwość odwołania się od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa do Sądu Najwyższego z powodu jej sprzeczności z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Treść tego przepisu jest doprecyzowana przez znajdujące się

w art. 44 ust. 3 u.KRS odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającym przymus adwokacko-radcowski w postępowaniu przed Sądem Najwyższym. Z tych też względów, Sąd Najwyższy rozpoznaje odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w granicach zaskarżenia, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Podstawy wniesienia odwołań od uchwał Rady są określone w art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze u.KRS, który stanowi, że odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym jak i z przepisami postępowania” (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 29 lipca 2014 r., III KRS 12/14; z 17 lipca 2014 r., III KRS 17/14; z 1 lipca 2019 I NO 70/19). Z tych też względów, podstawą odwołania nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NO 59/18; z 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; z 8 października 2014 r., III KRS 45/14). Okoliczność ta przesądza o tym, że Sąd Najwyższy nie może zastępować Rady w ocenie kandydata i w sposobie zastosowania ustawowych kryteriów jego nominacji (podobnie wyroki Sądu Najwyższego: z 27 marca 2019 r., I NO 59/18; z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09).

W konsekwencji, odwołanie wniesione na podstawie art. 44 ust. 1 u.KRS może prowadzić jedynie do formalnej kontroli stosowania przez KRS reguł postępowania dotyczących przestrzegania prawem określonych kryteriów i procedur postępowania (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyroki Sądu Najwyższego z: 27 marca 2019 r., I NO 8/19; 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16). Stanowisko to znalazło też potwierdzenie ze strony pełnego składu Trybunału Konstytucyjnego w wyroku z 15 grudnia 1999 r., P 6/99 i następnie było potwierdzone w kolejnych orzeczeniach (wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 29 listopada 2007 r., SK 43/06 oraz 27 maja 2008 r., SK 57/06). To oznacza, że przedmiotem kontroli sprawowanej przez Sąd Najwyższy nie może być merytoryczna ocena wyboru dokonanego przez Radę. Uchylenie przez Sąd Najwyższy uchwały KRS na podstawie własnej oceny merytorycznej kandydatury zwłaszcza, gdyby wiązało się to z wiązaniem KRS

dokonaną przez Sąd Najwyższy oceną kandydata w określony sposób, naruszałoby art. 179 Konstytucji, co stanowiłoby podstawę do wznowienia postępowania na podstawie art. 401¹ k.p.c.

2. W świetle art. 33 u.KRS. Rada ma obowiązek procedować na podstawie zgromadzonej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone.

Na podstawie art. 42 ust. 1 u.KRS Rada zobowiązana jest do sporządzenia uzasadnienia uchwały podejmowanej w sprawach indywidualnych. Przepisy te, wraz z art. 60 Konstytucji, który chroni prawo obywateli polskich korzystających z pełni praw publicznych do dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, tworzą zasadnicze ramy kontroli legalności uchwał Krajowej Rady Sądownictwa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

3. Przystępując do oceny legalności uchwały w zakresie objętym zaskarżeniem, należy podkreślić, że Krajowa Rada Sądownictwa cieszy się znaczną swobodą oceny poszczególnych kandydatów.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego precyzuje się, że sprawowana przezeń kontrola legalności obejmuje w szczególności ocenę, czy Rada w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 25 września 2019 r., I NO 73/19). Nie ma też wątpliwości, że Sąd Najwyższy musi zawsze brać pod uwagę istotne ograniczenia kontroli legalności, jaką sprawuje nad uchwałami KRS, nie ma on prawa zastępować Rady w ocenie kandydata i w sposobie zastosowania ustawowych kryteriów, ani dokonywać równolegle z KRS konkurencyjnej merytorycznej jego oceny (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09; z 27 marca 2019 r., I NO 59/18; z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

4. Okoliczności te mają również swoje istotne konsekwencje dla sposobu rozumienia obowiązku, jaki ciąży na Krajowej Radzie w świetle art. 42 ust. 1 u.KRS. Co do zasady jedynie uzasadnienie uchwały pozwala Sądowi Najwyższemu dokonać oceny prawidłowości kierowania się przejrzystymi i jednolitymi kryteriami w sposób, który nie stanowiłby konkurencyjnej oceny merytorycznej przez Sąd Najwyższy. Kierowanie się przez Radę przejrzystymi, jednolitymi i sprawiedliwymi

kryteriami selekcyjnymi musi zatem jasno wynikać z uzasadnienia uchwały (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

Konieczność sformułowania uzasadnienia, podobnie jak i ustawowe kryteria oceny kandydatów na sędziów stanowią również gwarancje poszanowania konstytucyjnego prawa do równego dostępu do służby publicznej wynikającego z art. 60 Konstytucji RP. Okoliczność ta tworzy istotny punkt odniesienia i dodatkowe oparcie dla Sądu Najwyższego w procesie kontroli legalności decyzji KRS prowadzonej na podstawie art. 44 ust. 1 u.KRS. Z tego też powodu, w uzasadnieniu należy wskazać te kryteria, które stanowiły przesłankę decydującą o odmowie przedstawienia Prezydentowi RP kandydata na urząd sędziego tak, aby można było stwierdzić, że w trakcie procedury konkursowej o przedstawieniu lub nieprzedstawieniu danego kandydata na stanowisko sędziowskie decydowały racjonalne kryteria oceny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). O ile bowiem art. 42 ust. 1 ustawy o KRS nie określa bliżej wymogów co do treści uzasadnienia, to jednak nie oznacza to, że jego treść może być jakakolwiek lub sprowadzać się do gołosłownego zapewnienia o zastosowaniu przejrzystych i obiektywnych kryteriów oceny. Jak sama nazwa wskazuje, treść uzasadnienia ma wskazywać na okoliczności, które daną decyzję czynią zasadną. Okoliczności takiej nie stanowi sam fakt, że decyzję podjął organ do tego formalnie umocowany, ani też samo zapewnienie tego organu o zasadności podjętej przezeń decyzji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19).

5. W przedmiotowej sprawie, w treści uzasadnienia kilkakrotnie wskazano, że Rada przy podejmowaniu uchwały kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS i uwzględniła uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych i inne dokumenty dołączone do kart zgłoszenia, a także miała na uwadze stanowisko Kolegium Sądu Okręgowego w W. oraz Delegatów Zgromadzenia Ogólnego Sądu Okręgowego w W. (s. 4 uzasadnienia, k. 7; s. 10 uzasadnienia, k. 13; s. 12 uzasadnienia, k. 15; s. 14 uzasadnienia, k. 17), z czego wynika, iż w przedmiotowym postępowaniu żadne z kryteriów nie miało charakteru dominującego.

Jak już zwracał uwagę Sąd Najwyższy, konsekwencją niewskazania

żadnego dominującego kryterium (co samo w sobie jest dopuszczalne) jest jednak obowiązek zestawienia przyjętych kryteriów w relacji do cech poszczególnych kandydatów (zob. wyrok z 6 listopada 2019 r., I NO 69/19).

Przyjęcie w przedmiotowym postępowaniu rozwiązania, gdzie żadnemu z kryteriów nie została nadana dominująca pozycja oznaczało, iż KRS zobowiązana była wskazać przyczyny dla których wyżej oceniła kandydatury przedstawione z wnioskiem, od kandydatury Skarżącego.

W treści uzasadnienia nie zostały jednak takie wyjaśnienia zawarte. Nie jest w tym zakresie wystarczające samo zapewnienie KRS, że wprowadzie Skarżący „posiada kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, jednak - w ocenie Rady - nie spełnia wszystkich kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej do powołania” (s. 10 uzasadnienia, k. 13), czy też stwierdzenie, że „dokonując oceny kandydata, Rada nie pominęła jego osiągnięć zawodowych, dążenia do stałego pogłębiania wiedzy prawniczej przez uczestnictwo w wielu szkoleniach oraz ukończenia studiów podyplomowych, a także że posiada doświadczenie dydaktyczne i jest współautorem publikacji prawniczej” (s. 12 uzasadnienia, k. 15), ani też stwierdzenie, że KRS wzięła pod uwagę, że Skarżący posiada doświadczenie zawodowe oraz kwalifikacje merytoryczne uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, jednak Rada ma prawo do swobodnej oceny zgromadzonego materiału (s. 13 uzasadnienia, k. 16). Z żadnego z tych sformułowań nie wynika bowiem co przesądziło o tym, że Skarżący pomimo tego, że jak stwierdziła KRS posiada kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego (s. 10 uzasadnienia, k. 13), to jednak nie spełnia wszystkich kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie jego kandydatury Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie. Sąd Najwyższy zwracał natomiast już uwagę, że KRS ma w pierwszym rzędzie obowiązek uzasadnienia, dlaczego dany kandydat nie uzyskał rekomendacji, w szczególności, czy nie spełnił kryterium konstytucyjnego (tj. wynikającego wprost z u.KRS), czy też powiązanego z nim kryterium konsekwentnego (tj. kryterium oceny konkurencyjnej w ramach danego warunku konstytucyjnego), co pozwala na ocenę realizacji przez Radę postulatu równego traktowania w ramach kontroli

legalności (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 27 marca 2019 r., I NO 9/19 oraz I NO 5/19).

6. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zwraca się też uwagę, że zakres rozważań Rady poświęcony analizie ocenianych kandydatur powinien być szerszy w przypadku osób o zbliżonej sytuacji faktycznej (zob. wyroki Sądu Najwyższego: 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10; z 18 lipca 2019 r., I NO 44/19; z 27 maja 2020 r., I NO 96/19; z 27 maja 2020 r., I NO 63/19). W przedmiotowej sprawie wykazanie w uzasadnieniu kryteriów, które KRS brała pod uwagę jest tym bardziej konieczne, że Skarżący uzyskała jednogłośnie rekomendację Zespołu. Stanowisko Zespołu nie jest wprawdzie dla Rady wiążące jest bowiem sporządzane w warunkach związania ustawowego, natomiast uchwała KRS jest podejmowana na podstawie swobodnego uznania mającego swoje umocowanie konstytucyjne, zatem cała Rada nie musi podzielać oceny rekomendowanych przez Zespół kandydatów w oparciu o kryteria, które Zespół był obowiązany zastosować. Jednak podejmując uchwałę o treści innej niż wynikająca z opinii Zespołu, jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie, Rada powinna odnieść się w sposób należyty do przedłożonej jej listy kandydatów rekomendowanych wskazując w uzasadnieniu merytoryczne przesłanki swojej decyzji. Krajowa Rada Sądownictwa w uzasadnieniu wskazała natomiast jedynie, że nie podzieliła w całości stanowiska zespołu i oceniając łącznie wszystkie kryteria wyboru, wynikające z art. 35 u.KRS - uwzględniając całokształt zgromadzonego materiału dowodowego - w niniejszej procedurze konkursowej nie udzieliła Skarżącemu wymaganego poparcia (s. 13 uchwały, k. 16).

7. Kolejną okolicznością, która powoduje, iż przyczyny odmowy przedstawienia z wnioskiem kandydatury Skarżącego powinna być w sposób zdecydowanie szerszy wyjaśniona w uzasadnieniu, jest fakt, iż na 11 wolnych miejsc zgłosiło się jedynie 8 kandydatów. KRS nie musiała zatem dokonywać wyboru kandydatów, którzy w największym stopniu spełniają kryteria ustawowe. KRS nie musiała w okolicznościach przedmiotowej sprawy, jak ma to miejsce w przypadku większej ilości kandydatów aniżeli ilość stanowisk, wskazywać w jakim stopniu kryteria ustawowe zostały spełnione przez kandydata oraz w jaki sposób Rada dokonała oceny stopnia spełnienia przez kandydata tych kryteriów i w jaki

sposób ocena ta przełożyła się na zróżnicowanie pozycji kandydata względem pozostałych uczestników postępowania (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 27 marca 2019 r., I NO 9/19 oraz I NO 5/19). W przedmiotowym postępowaniu KRS musiała jedynie dokonać oceny, czy poszczególni kandydaci spełniają kryteria ustawowe w stopniu wystarczającym dla przedstawienia ich kandydatury z wnioskiem o powołanie. Jak wynika z treści uchwały KRS uznała, że także Skarżący posiada doświadczenie zawodowe oraz kwalifikacje merytoryczne uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego (s. 13 uzasadnienie, k. 16), natomiast KRS nie wskazał dlaczego kandydatura Skarżącego nie spełnia kryteriów ustawowych w stopniu wystarczającym dla przedstawienia kandydatury Skarżącego z wnioskiem o powołanie, poprzestając na ogólnych stwierdzeniach, że, Rada jest wyposażona w prawo swobodnej oceny zgromadzonego materiału i możliwość nadania decydującego znaczenia określonym, wybranym kryteriom ustawowym, na podstawie których podejmuje uchwałę (s. 13 uzasadnienia, k. 16). Podkreślić przy tym należy, że jak słusznie zwracał uwagę Sąd Najwyższy, wprawdzie Krajowa Rada Sądownictwa cieszy się znaczną swobodą oceny poszczególnych kandydatów, nie oznacza to jednak, że swoboda wyboru osób, które zostaną przedstawione Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej jest nieograniczona; wybór kandydatów nie może pomijać zgromadzonej w sprawie dokumentacji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 20 listopada 2019 r., I NO 19/19). W przedmiotowej sprawie KRS poza ogólnym stwierdzeniem, iż uwzględniła całokształt zgromadzonego materiału dowodowego (s. 13 uzasadnienia, k. 16), nie wyjaśniła co przesądziło o tym, że kandydatura Skarżącego nie uzyskała poparcia, co więcej KRS wskazała na to, że nie pominęła osiągnięć zawodowych, pogłębiania wiedzy prawniczej, doświadczenia dydaktycznego i publikacyjnego. Co więcej, przy przedstawieniu sylwetki Skarżącego nie zostały wskazane żadne okoliczności, które pozwalałyby uznać, iż nie spełnia on któregoś z kryterium w stopniu wystarczającym do przedstawienia jego kandydatury z wnioskiem o powołanie.

8. Jak wyjaśniła KRS, o przedstawieniu Prezydentowi RP wskazanych w pkt 1 uchwały kandydatów zdecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności różnorodne doświadczenie zawodowe zdobyte podczas pracy

w wymiarze sprawiedliwości, w tym w ramach wykonywania obowiązków orzecznich na stanowisku referendarza sądowego, asesora sądowego i sędziego sądu rejonowego, jak również wykonywania zawodu radcy prawnego, a także oceny ich pracy i kwalifikacji zawodowych oraz uzyskane opinie służbowe” (s. 14 uzasadnienia, k. 17), natomiast z treści uzasadnienia w żadnej mierze nie wynika jakie okoliczności spowodowały, że pomimo tego, że Skarżący posiada doświadczenie zawodowe oraz kwalifikacje merytoryczne uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, jak też uwzględniając zauważone przez KRS jego osiągnięcia zawodowe, dążenie do stałego pogłębiania wiedzy prawnej przez uczestnictwo w wielu szkoleniach oraz ukończenia studiów podyplomowych, a także że posiadania doświadczenia dydaktycznego i publikacyjnego (s. 12 uzasadnienia, k. 15), kandydatura Skarżącego nie uzyskała akceptacji KRS. Zawarte w treści uzasadnienia sformułowania nie wyjaśniają zatem przyczyn nieprzedstawienia kandydatury Skarżącego z wnioskiem o powołanie.

Za uzasadnienie o którym mowa w art. 42 ust. 1 u.KRS nie można uznać sformułowań użytych w uzasadnieniu, zawierających same jedynie zapewnienia o wzięciu pod uwagę kryteriów ustawowych. Takie niestanowiące uzasadnienia zapewnienia, jakimi posłużyła się Krajowa Rada w uzasadnieniu uchwały nie stanowią tym samym uzasadnienia a jedynie perswazyjne zapewnienie Rady. Tymczasem art. 42 ust. 1 u.KRS wymaga uzasadnienia nie zaś zapewnienia.

Należy podkreślić, że uzasadnienia rozstrzygnięć realizują ważne funkcje, w tym wymuszają samokontrolę organu, który musi wykazać, że rozstrzygnięcie jest materialnie i formalnie prawidłowe oraz odpowiada wymogom sprawiedliwości; dokumentuje argumenty przemawiające za przyjętym rozstrzygnięciem; służy indywidualnej akceptacji rozstrzygnięcia; umacnia poczucie zaufania społecznego i demokratycznej kontroli nad organami władzy; wzmacnia bezpieczeństwo prawne; jest podstawą kontroli zewnętrznej, w szczególności sprawowanej przez sądy krajowe, a także sądy międzynarodowe, to m.in. w uzasadnieniu przejawia się rzetelność i transparentność procedur (zob. wyroki TK: z 16 stycznia 2006 r., SK 30/05; z 30 maja 2007 r., SK 68/06; z 31 marca 2005 r., SK 26/02; postanowienie TK z 11 kwietnia 2005 r., SK 48/04; wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2021 r., I NKRS 49/21).

Jak zasadnie wskazał też Sąd Najwyższy, uzasadnienie uchwały pełni nie tylko funkcje procesowe, ale buduje autorytet organów państwa i kształtuje zewnętrzne przekonanie o sprawiedliwości procedur i podejmowanych rozstrzygnięć. Nawet bardzo szczególna pozycja ustrojowa Krajowej Rady Sądownictwa, nie usprawiedliwia sporządzania uzasadnień, które tylko pozornie realizują swoje funkcje. W żadnym też razie kolegialny charakter organu albo przyjęta metoda podejmowania decyzji (np. tajne głosowanie czy objęta tajemnicą narada sędziowska) nie zwalnia organu z obowiązku rzetelnego uzasadnienia rozstrzygnięcia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2021 r., I NKRS 49/21).

9. Obowiązek sporządzenia uzasadnienia decyzji podejmowanych w indywidualnych sprawach oznacza konieczność wykazania lub przynajmniej merytorycznego uprawdopodobnienia tego, że przy formułowaniu oceny rzeczywiście kierowano się przesłankami ustawowymi i wszechstronnie rozważono ustawowe przesłanki oceny kandydatów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 1 lipca 2019 r., I NO 70/19). Tego uzasadnienia zabrakło w kontrolowanej uchwale. Sąd Najwyższy, na podstawie uzasadnienia, nie jest bowiem w stanie – nawet w najbardziej podstawowym stopniu – odtworzyć rozumowania, które doprowadziło do jej podjęcia. Po przytoczeniu okoliczności podlegających ocenie i jednoznacznym stwierdzeniu, że kandydat spełnia wszystkie przewidziane prawem kryteria, Rada podjęła uchwałę o nieprzedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o jego powołanie do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w W., pomimo tego, że liczba zgłoszonych kandydatów była mniejsza niż liczba stanowisk objętych przedmiotowym konkursem.

10. Wobec uwzględnienia odwołania w całości w oparciu o zarzut naruszenia art. 42 ust. 1 u.KRS, rozpoznanie pozostałych zarzutów Odwołującej okazało się zbędne.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, uznając odwołanie Skarżącego za zasadne ze względu na naruszenie art. 42 ust. 1 u.KRS.

